

IZGUDROJUMI

RPAC I.TREIKALE

Izgudrojums

- **radošas darbības rezultātā izveidota unikāla un jauna ierīce, metode, sastāvs vai process**, kam ir kāds pozitīvs pielietojums. Cilvēku, kas ir kaut ko izgudrojis, sauc par izgudrotāju.

LICENCE

- Valsts iestāžu izdota **atļauja tirgoties** ar noteiktām precēm, importēt vai eksportēt tās.
- **Atļauja izmantot** izgudrojumu.

Dokuments

LATVIJAS REPUBLIKA
APSARDZES DARBĪBAS
SPECIĀLĀ ATĻAUJA (LICENCE) Nr. 2016-ATSI
APSARDZES TEHNISKO SISTĒMU
IERĪKOŠANAI
Apsardzes komersants sabiedrība ar ierobežotu
atbildību
"_____"
Vienotais reģistrācijas numurs

Juridiskā adrese

Izsniegta _____
Valsts policijas licencēšanas

JAUKS IZGUDROJUMS!

Tiešām noder!

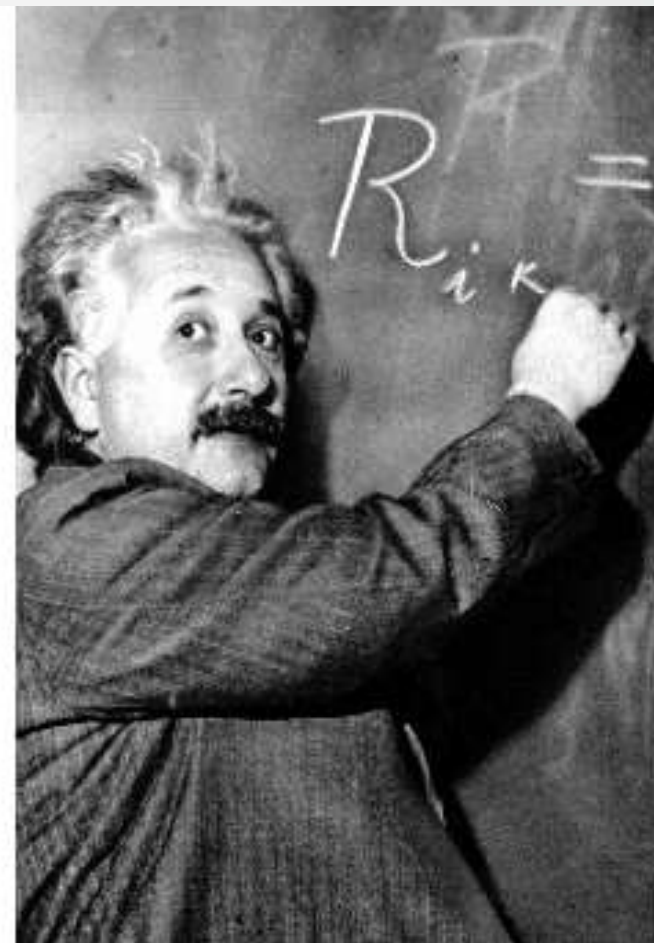

Alberts Einšteins

27 septembris 1905

1905. gadu var saukt par Vācijā dzimušā zinātnieka Alberta Einšteina "brīnumu gadu". Viņš pašos pamatos izmainīja zinātni ar daudziem atklājumiem par dažādiem gaismas, matērijas, laika un telpas aspektiem. Tie ietver vienu no visu laiku slavenākajiem matemātiskajiem vienādojumiem: $E=mc^2$. Desmit gadus vēlāk viņš nāk klajā ar relativitātes teoriju.

"Divas stundas sēžot kopā ar skaistu meiteni, jums šķiet, ka pagājusi tikai minūte. Taču, ja kaut minūti sēžat uz karstas plīts, liekas, ka tās ir divas stundas. Tā ir relativitāte." — [Alberts Einšteins](#)

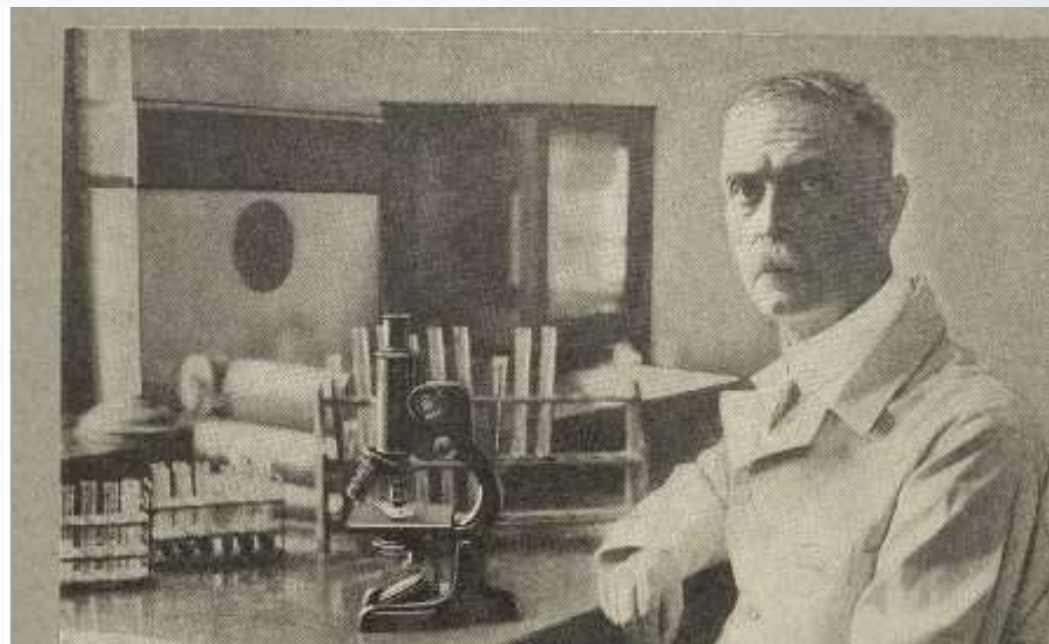

IZGUDROJUMI

Atklātas pamata asins grupas

1901

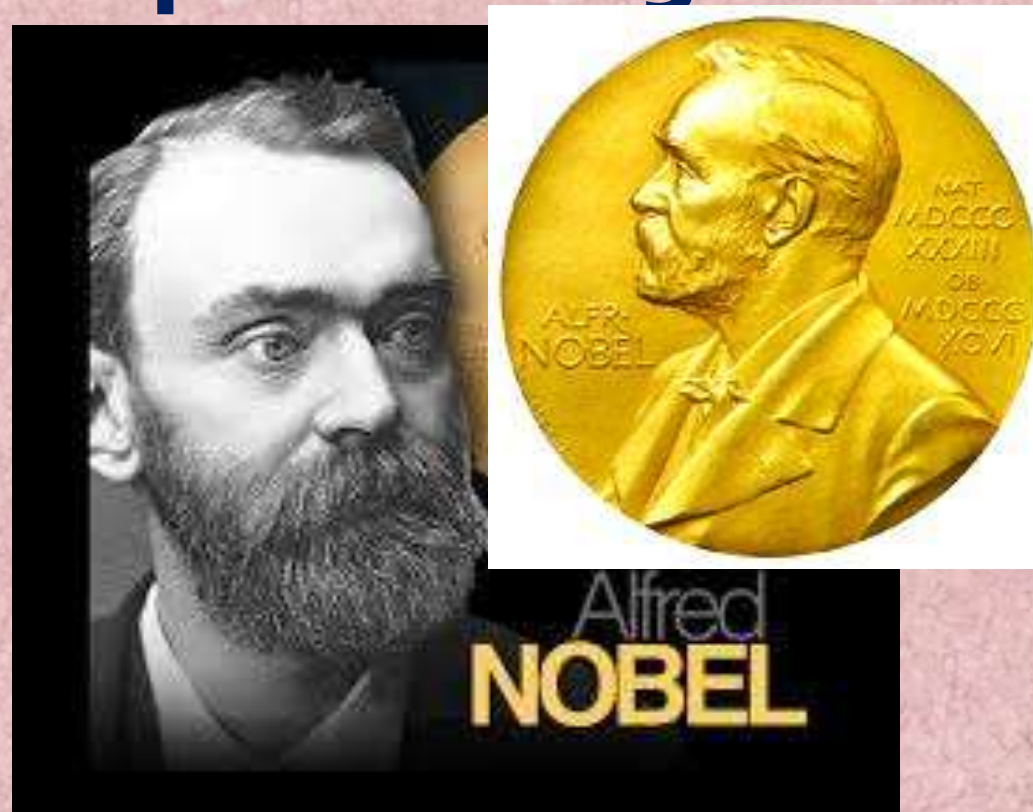
Austrijas ārsts Kārlis Landšteiners atklāj pamata asins grupas. Šis atklājums paver ceļu tādiem svarīgiem medicīnas panākumiem, kā droša asins pārliešana un asins traipu izpēte un identificēšana tiesu medicīnas jomā. Viņam pašam bija O grupas asinis.

Nobela prēmija

Nobela prēmijas
medaļa.

Nobela prēmijas medaļa
par sasniegumiem fizikā,
ķīmijā, fizioloģijā vai
medicīnā un literatūrā

Alfrēds Bernhards Nobels

- bija zviedru ķīmiķis, inženieris un izgudrotājs. Pazīstams kā dinamīta izgudrotājs un Nobela prēmijas dibinātājs.^[1]
- Nobels nodarbojās ar sprāgstvielu pētīšanu.

Zinātniekiem piešķir Nobela prēmiju!

Pirmā Nobela Miera prēmija

10 decembris 1901

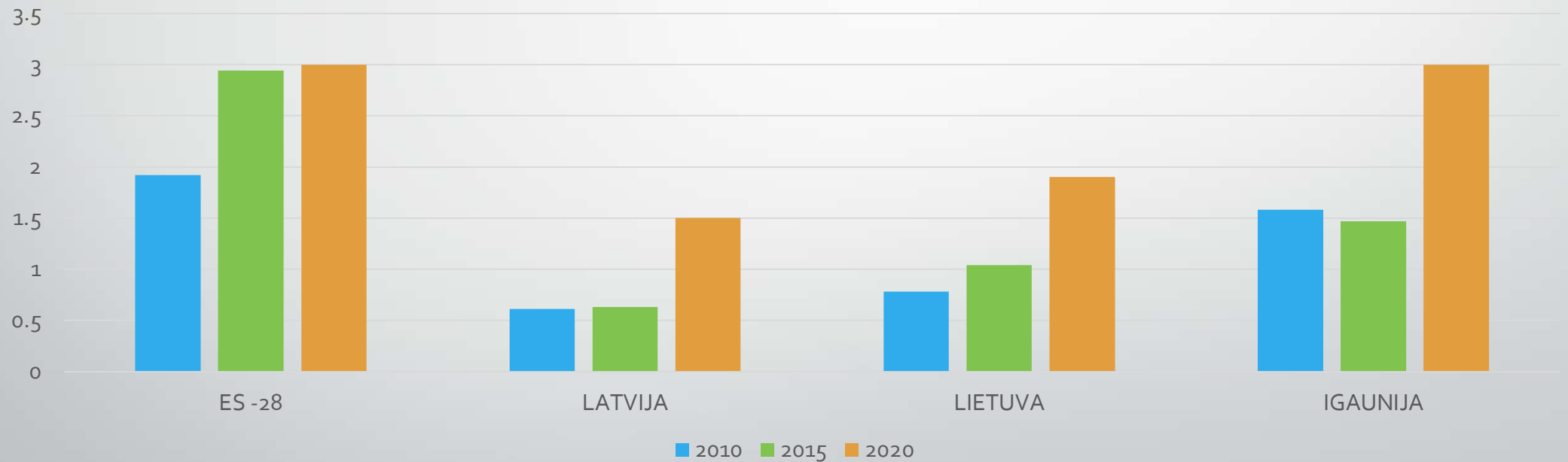
Pirmo reizi tiek piešķirtas prestižās [Nobela prēmijas](#). Alfrēds Nobels, dinamīta izgudrotājs no Zviedrijas, atvēl daļu savas bagātības, lai finansētu ikgadējās balvas par svarīgākajiem atklājumiem, kā arī balvu par īpašu ieguldījumu miera labā.

2012. gadā **Eiropas Savienība saņem Nobela Miera prēmiju par 60 gadus** ilgiem pūliņiem, sekmējot mieru Eiropā. ES nolemj Nobela Miera prēmijas naudas summu (930 000 eiro) palielināt līdz 2 miljoniem eiro un atvēlēt to bērniem, kam nav iespējas augt valstī, kur valda miers.

IZDEVUMI PĒTNIECĪBAI UN ATTĪSTĪBAI % NO IKP (tabula)

	2010	2015	2020	
ES -28	1,92	2,94	3,00	
LATVIJA	0,61	0,63	1,50	
LIETUVA	0,78	1,04	1,90	
IGAUNIJA	1,58	1,47	3,00	

IZDEVUMI PĒTNIECĪBAI UN ATTĪSTĪBAI % NO IKP (grafiks)

Jaunie zinātnieki LATVIJĀ

- <https://www.izm.gov.lv/lv/latvijas-zinatnes-kalendars-2019>

MŪZIKA spēj ietekmēt mūsu garastāvokli.

- **Zinātnieki** ir izpētījuši, ka dziesma spēj samazināt trauksmi un palīdz cilvēkiem. Noklausies dziesmiņu, lai rosinātu visus ievērot drošības noteikumus! **Ziepiņa dziesmiņa. Masku dziesma.**
- <https://www.facebook.com/SPKCentrs/videos/795500791284723/>
- <https://www.facebook.com/Izglitiba.ministrija/videos/531937264431210/>

Kas izgudrots Latvijā?

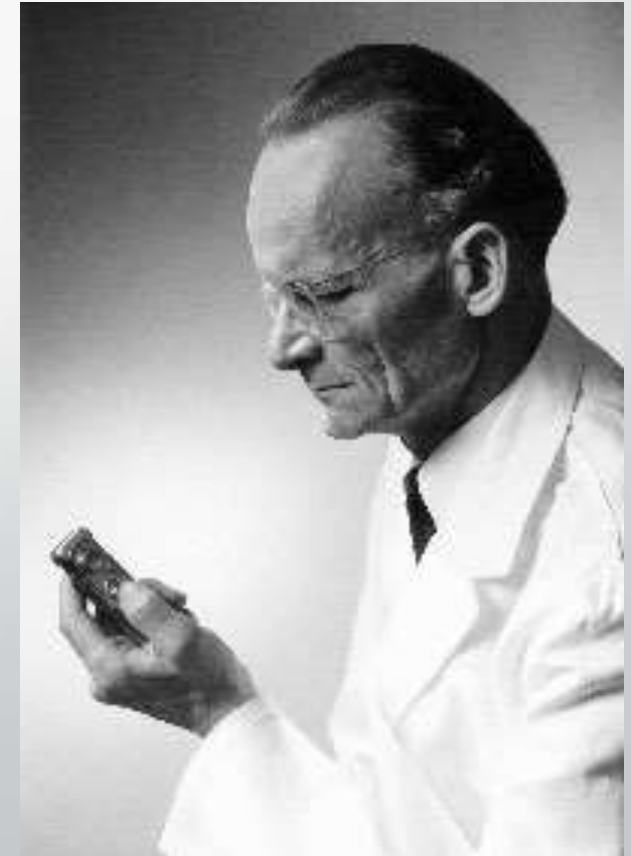

Valters Caps bija fototehnikas konstruktors, kurš radīja "Minox" fotoaparātu

Tiek izgudrots miniatūrs fotoaparāts

1936

Latvijas vācietis fotogrāfs Valters Zapps izgudro minikameru, kas ir tik maza, ka to var paslēpt plaukstā. Nelielais fotoaparāts visā pasaulē kļūst par izlūkdienestu slepeno agentu aprīkojuma neatņemamu sastāvdaļu, — pat Džeimsam Bondam bija viens šāds aparāts.

Ivars Kalviņš – pretvēža preparāti, mildronāts

Vjačeslavs Kaščejevs – fiziķis

<https://www.fizmix.lv/video/eksperimenti-junioriem/papira-caurule>

Latvija

- **var lepoties ne vien ar dabu, tradīcijām, arhitektūru, izciliem mūziķiem un sportistiem, bet arī ar Latvijas izcelsmes inovatoriem un izgudrotājiem, kuru atklājumi ir mainījuši pasauli.**

Pasaulē pirmās hologrammas

Latvijā dzimušais fiziķis Juris Upatnieks
pasēs, vīzās un naudas zīmēs kā drošības un
pretviltošanas elementi.

Rīģipsis.

- Tautā biežāk dēvēts par reģipsi, bet tikai retais zina patieso šī produkta izcelsmes vēsturi, kuras aizsākumi meklējami tepat pie mums Latvijā - Rīgā. Tātad, pēc idejas rīģipsis nav nekas cits kā ģipškartona loksnes, kuras tiek izmantotas tradicionālajā sausajā būvniecībā. Rīgā to sāka ražot A/S "Rīgas Ģipsis" ap 1938. gadu. Vēlāk visas iekārtas pārvietoja uz vāczemi,

Laimas šokolāde

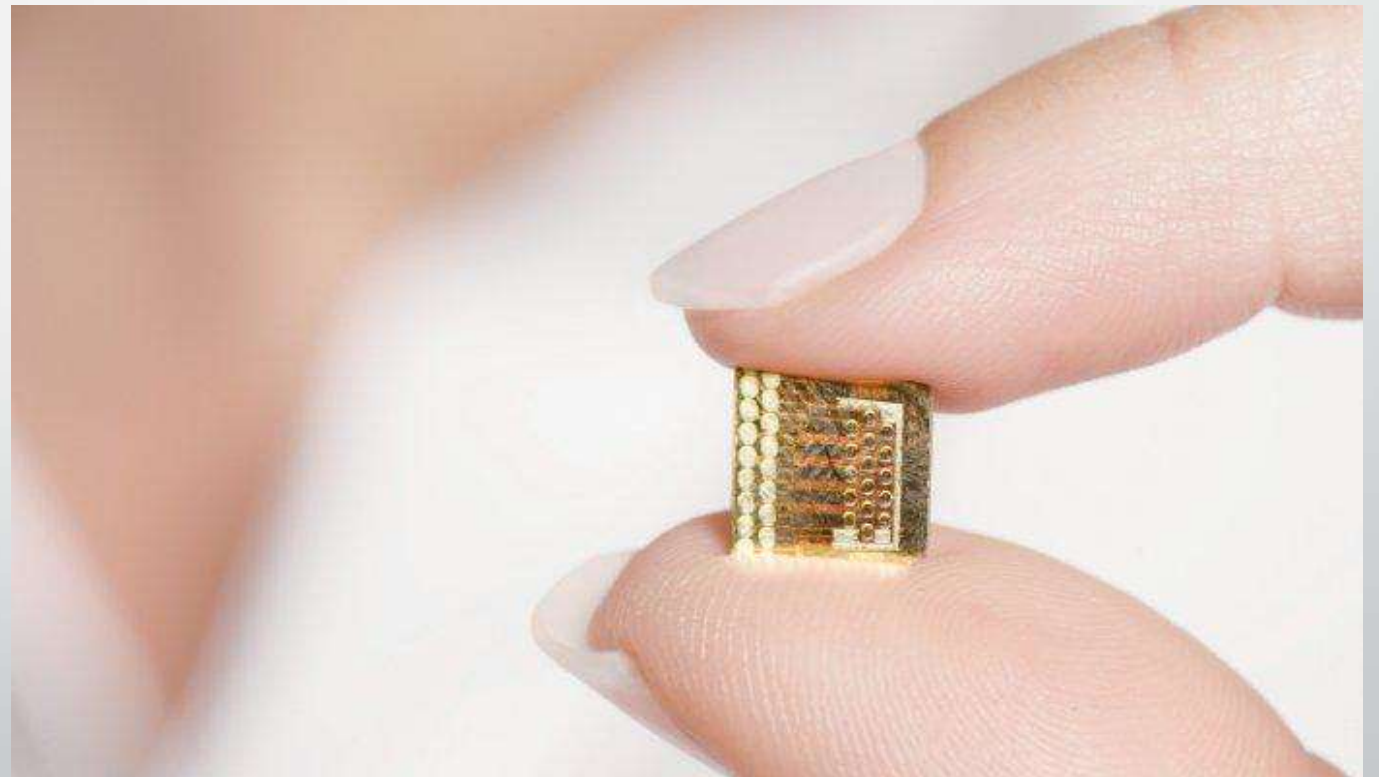
- 1870. gadā vācu rūpnieks Teodors Riegerts Rīgā, Zaļajā ielā 2 nodibināja pirmo šokolādes un kafijas fabriku Latvijā. Nosaukumu tas ieguva 1925. gadā. 2014. gada 26. augustā Norvēģijas uzņēmums "Orkla" nopirka AS "Laima".

Džinsi

- Rīgas ebreju ģimenē dzimis skroderis šo bikšu izgudrošanas vēsturē patiesi ir ierakstīts uz visiem laikiem. Tas ir Jēkabs.V.Dāvis, kurš 1871.gadā Reno pilsētā **ASV izgudroja džinsa bikšu vīles nostiprinošas kniedes**. Skroderis bija saņēmis uzdevumu uzšūt izturīgas bikses kādam mežcirtējam, un viņš izdomāja bikšu kabatas nostiprināt ar kapara kniedēm.

Biočipi medicīnā

Latvijas inovatīvā kompānija "Aerodium".

"Aerodium" vēja tuneļi

- Ziemas Olimpisko spēļu
- noslēguma ceremonijā
- Sočos 2014. gadā

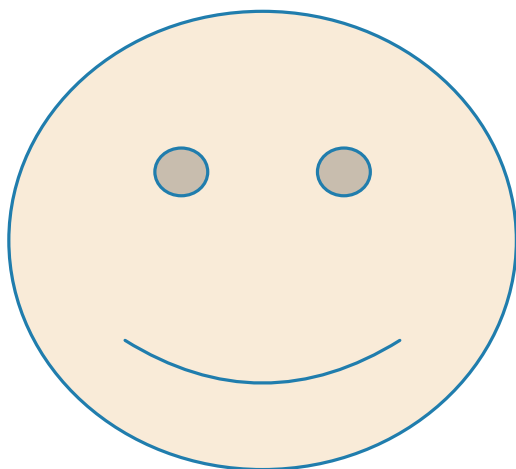
<https://www.zinatniekunakts2021.lv/>

29.12.2021

28

PALDIES ZINĀTNIEKIEM!

Izmantotās resursu vietnes

- <https://www.lu.lv/zinatne/zinatnes-komunikacija/zinatnieku-nakts/>
- <https://www.latvia.travel/lv/apskates-vieta/aerodium-vertikalais-veja-tunelis>
- <https://spoki.lv/izgudrojumi/3-latviesu-zinatnieku-izgudrojumi-kas/795386>
- <https://spoki.lv/vesture/Regipsis-vai-tomer-rigipsis/273347>
- <https://ilonasabera.com/2007/07/01/netverama-holografijas-maksla/>
- <https://ir.lv/2018/03/26/kas-notiek-ar-inovacijam-latvija/>
- https://europa.eu/learning-corner/eu-timeline/discoveries-and-inventions_lv
- <http://www.slv.lv/lv/licences.html>